

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Kunszery Gyula

Cím:

Forrás:

„Krisztusnak hét szavai”

(Hely)

Uj Ember

(Idő)

1979. IV. 26.

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő

1959

Személy

Helyszám

78(064.5)

Haydn

A halálózása 150. évfordulója alkalmából mostanában világszerte ünnepelt nagy osztrák zeneszerzőnek, Haydn Józsefnek, közismerten szoros kapcsolatai voltak hazánkkal. És talán nem véletlen, hogy valamennyi alkotása közül minálunk a vallásos ihletésű oratóriumi voltak a legnépszerűbbek. A »Teremtést« közvetlenül Bécs után Budán mutatták be legelőször, és az elkövetkező évtizedekben sem vesztett népszerűségéből, amit szövegének többszöri magyar fordítása igazol. S az is jellemző, hogy a »Meváltó hét szaváról« írott másik nagyszabású vallásos oratóriuma volt az egyetlen Haydn-zene-mű, amely a múlt század folyamán kotta formájában magyar kiadásban megjelent.

A XIX. század negyvenes éveiben jelent meg egy kis hangjegyfűzet a következő érdekes címmel: »Krisztusnak hét szavai. Hayden József e című s világszerte híres Oratóriuma szerint írta Garay János. Zenéjét orgona kísérete melletti népkarénekre alkalmazá, s a Magyar Catholica Egyházi rend Nagy-méltóságú, Mélt. és Főtiszt. Elöljáróinak mély hódolattal szenteli Bartay Endre.«

Az átdolgozó és kiadó Bartay Endre zeneszerző akkoriban a Nemzeti Színház igazgatója volt, az ő nevéhez fűződik többek között a Kölcsey Himnuszának megzenésítésére kiírt pályázat is. A szövegíró Garay János pedig a kor egyik legnépszerűbb költője volt, s így elmondhatjuk, hogy ez a Haydn-oratórium nemcsak díszes külsőben, hanem előkelő nevek égisze. alatt jelent meg.

A mű másik — immár irodalomtörténeti — érdekessége: a szöveg. Az eredeti német szöveget valószínűleg a szerző öccse, Haydn Mihály írta. Garay fordításában — sem versforma, sem tartalom tekinte-

tében — nem követi szolgai módon az eredeti szöveget, s így inkább átköltésről, mint hűséges fordításról beszélhetünk. Tehát — egy kis túlzással — akár eredeti Garay-versről, még pedig egy irodalmilag számon nem tartott, kevéssé elterjedt kotta-sorok között kallódó Garay-versről. A költő összes művei kritikai kiadójának figyelmét elkerülte ez az oratórium-szöveg, s így kimaradt a Garay-versek gyűjteményéből. Pedig — őszinte, mély vallásosságot sugározva — nagyon is hozzátartozik a költő »óvr«-jéhez.

A keresztfán haldokló Megváltó minden egyes mondatához három-négy versszaknyi szöveg fűződik, s az egész vers — »A földindulás« című befejező résszel együtt — 28 strófát számlál. — Féligmeddig ismeretlen és alig-alig hozzáférhető versről lévén szó, hadd idézzük mintegy mutatóba a bevezető versszakokat:

Tekints alá mindenható!

Fiadnak kérelmére!

Bocsánatot kér szent szava

A bűnösök fejére.

Oh bűnösök vagyunk mi is,

Hallgasd kérelmeinket,

Bocsásd meg haldokló Fiad

Altal mi vétkeinket...!

Kunszery Gyula